

РЕШЕНИЕ

№ 7714

гр. София, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 06.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **3768** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Министъра на околната среда и водите чрез процесуален представител срещу Решение №178/23.03.2022г. на Комисията за защита от дискриминация, /КЗД/ постановено по преписка №55/2019г.

С жалбата се твърди, че оспореното решение е постановено в противоречие с материалния закон и е необосновано. Наведени са доводи, че КЗД неправилно е тълкувала действащата нормативна уредба и е установила извършена дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр/ - пряка дискриминация, която е изразена в по-неблагоприятно третиране по признак „лично положение“, като изискването за професионален опит попада в хипотезата на чл.7, ал.1, т.5 от ЗЗДискр и разликата в третирането на базата професионален опит или стаж е оправдана при провеждане на конкурсната процедура. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание жалбата се поддържа чрез процесуален представител. Претендира се присъждане на разноски. Представена е писмена защита.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация, с писмени бележки оспорва жалбата и твърди, че решението е постановено от компетентен орган в рамките на неговите правомощия и в съответствие с изискванията за форма и съдържание. Сочи, че при постановяване на оспореното решение не са допуснати нарушения на процесуалните правила и същото е постановено в съответствие с материалния закон.

Иска се жалбата да бъде отхвърлена, като се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна Т. А. А. оспорва жалбата като неоснователна и се позовава на становище на председателя на Сметната палата.

Заинтересованите страни Л. М. М. и Н. В. – членове на конкурсната комисия, МОСВ, поддържат жалбата. Представят писмени бележки.

Заинтересованите страни А. В. – изп. длъжността главен секретар на МОСВ в процесния период и С. И. И., редовно призовани не изразяват становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

В Министерството на околната среда и водите /МОСВ/ е обявен конкурс за заемане на длъжността „главен експерт“ в отдел „Одит и нередности“, Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“ за една щатна бройка със Заповед № РД-690/13.11.2018г. на министъра на околната среда и водите. Изготвено е Обявление № 95-00-6416/13.11.2018 г., относно провеждане на конкурса, с което се сочат минималните, допълнителните и специфичните изисквания за заемане на длъжността „главен експерт“, като минимални изисквания за заемане на длъжността са посочени: образование – висше, образователно квалификационна степен - магистър по право и професионален опит - 4 години и/или придобит III младши ранг. Посочено е, че професионалният опит включва времето, през което служителят е извършвал дейност в област или области, които са свързани с функциите, определени в длъжностната характеристика за съответната длъжност.

Изискуеми документи от кандидатите за длъжността съгласно обявата са: заявление за участие в конкурс; декларация по чл.17, ал.2, т.1 от Наредба за провеждане на конкурсите за държавни служители; декларация за съгласие за обработка на личните данни във връзка с участието в конкурса; копие от диплома за завършено висше образование, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността (документи за степен на образование и професионална квалификация, издадени от други държави); копие от удостоверение за придобита юридическа правоспособност; документ за допълнителна квалификация, ако има такава; копия от трудовоправни документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит (трудова/служебна/осигурителна книжка или документ по утвърден образец, както и документи, удостоверяващи извършване на дейност в чужбина) или заповед за придобит ранг; документ, доказващ владение на английски език, при наличие на такъв.

На 03.12.2018г. в интернет страницата на МОСВ бил публикуван Протокол №1 с допуснатите кандидати до тест, в който се посочвало, че Т. А. не е допускат с мотив „...Представените документи не удостоверяват изискването за професионален опит в осъществяване на функциите по Класификатора на длъжностите в администрацията“, респ., че професионалният опит от заеманите от А. длъжности не удовлетворява изискването за професионален опит – „най-малко 4 години“.

Видно от представеното копие на трудовата книжка Т. А. заемал длъжността „стажант-одитор“ от 03.02.2014г. до 01.03.2017г. в Сметна палата и длъжността „одитор“ от 01.03.2017г. до 17.12.2018г. В подаденото от него заявление за участие с вх. №95-00-6416/20.11.2018г. е посочил, че в периода от 02.2014г. до 20.11.2018г. е заемал длъжността „одитор“ в Сметна палата.

На 05.12.2018г. на основание чл.22, ал.1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители /НПКДСл/ Т. А. подал жалба до органа по назначаване срещу решението на конкурсната комисия за недопускането му до участие в следващия етап на конкурсната процедура. В отговор от 10.12.2018г. конкурсната комисия е приела, че представените документи не удостоверяват изискването за професионален опит в осъществяване на функциите по Класификатора на длъжностите в администрацията, обявени в обявлението на конкурсната процедура. От кандидата е изискано прилагане на длъжностна характеристика за доказвания трудов стаж като стажант-одитор, която да удостоверява изискванията за заемане на длъжността, в срок до 12.12.2018г., като в случай че представи такава ще може да участва във втория етап на конкурс-решаване на тест. Втора жалба е постъпила на 11.12.2018г. до министъра на околната среда и водите срещу конкурсната процедура. Със същата не е представена изисканата длъжностна характеристика.

На 12.02.2019г. Т. А. А. е подал жалба с вх. № 44-00-469 до Комисията за защита от дискриминация, относно дискриминация по признак "лично положение" във връзка с участие в конкурса за заемане на позиция главен експерт в отдел „Одит и нередности“ в Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ /ГД ОПОС/. С жалбата е направено оплакване във връзка с недопускането на Т. А. до участие в следващия етап на конкурсната процедура. А. твърди, че от приложените към заявлението за участие документи е видно, че към датата на подаването им е притежавал повече от необходимия 4 годишен професионален стаж в областта на външния одит в публичния сектор и като не е допуснат до следващия етап спрямо него е извършен акт на неблагоприятно третиране от страна на администрацията на МОСВ.

След запознаване с жалбата председателят на КЗД с разпореждане №215/06.03.2019г. е образувал Преписка №55/2018г. и същата е разпределена за разглеждане от трети специализиран постоянен състав, който е определил председател на състава и докладчик.

Започната е процедура на проучване, като на основание чл.56, ал.1, т.2 от ЗЗДискр е поискано писмено становище от конституираните като заинтересовани страни С. И. – началник на отдел „Одит и нередности“, Главна дирекция „Оперативна програма околна среда“ в Министерството на околната среда и водите, Л. Г. – главен експерт в отдел „Координация, комуникация и техническа помощ“, Н. В. – главен експерт в отдел „Човешки ресурси“ в МОСВ и министъра на околната среда и водите.

От докладчика на Трети специализиран заседателен състав на КЗД е изготвен Доклад-заключение, в който са систематизирани действията извършени в хода на предварителното проучване и с които са обобщени резултатите от тях. Въз основа на събраните доказателства, с доклада е приключило проучването и е насрочено открито заседание за разглеждане на преписката, за което страните са уведомени. На открито заседание на 10.02.2020г. трети състав на КЗД е върнал преписката във фазата на предварителното проучване. Получено е становище от председателя на Сметната палата, според което положеният труд за длъжността „стажант-одитор“ следва да се признае за служебен стаж по специалността при кандидатстване за назначаване на длъжности, за които се изисква служебен стаж по специалността. Посочено е, че Т. А. е изпълнявал длъжността „стажант-одитор“ от 03.02.2014г. до 01.03.2017г. и длъжността „одитор“ от 01.03.2017г. до 17.12.2018г.

В съответствие с изискванията на чл.60, ал.1 от ЗЗДискр от докладчика по преписката е представено допълнение към доклад-заключение. Насрочено е открито заседание за

25.10.2021г., за което са призовани страните. Страните са уведомени, че проучването по преписката е приключило и че може да се запознаят със събраните материали и да представят нови доказателства. Проведено е заседание на 25.10.2021г. На заседанието е разяснена целта на помирителното производство. Жалбоподателят не е приел и производството е продължило по общия ред. В заседанието са приети доказателства. Съставът е дал възможност на страните в срок от 14 дни да предоставят писмени бележки.

Постановено е Решение №178/23.03.2022г., с което тричленният състав на КЗД е установил, че чрез недопускане до конкурсна процедура за избор на „главен експерт“ в отдел „Одит и нередности“, Главна дирекция „Оперативна програма околна среда“ обявен със заповед на министъра на околната среда и водите, спрямо Т. А. А. от [населено място] е осъществена дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. по признак „лично положение“. На основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр. е предписано на министъра на околната среда и водите да предприеме съответни мерки, с които да гарантира на всички участници, явяващи се в организираните от министерството конкурси равен достъп до участие в конкурсна процедура.

Решението е съобщено на министъра на околната среда и водите на 29.03.2022г. Жалбата е регистрирана в КЗД на 11.04.2021г.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в срок, от адресат на акта и срещу подлежащ на оспорване административен акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Решението е постановено от компетентен орган – Комисията за защита от дискриминация, трети специализиран състав, конституиран съгласно разпореждане на председателя на КЗД за образуване на преписка и последващо разпределяне на същия състав в изпълнение на нормата на чл.54 от ЗЗДискр.

При постановяване на решението е спазена предписаната в чл.66 от ЗЗДискр. форма. Производството пред КЗД е образувано въз основа на подадена жалба. Жалбата е отговаряла на изискванията на чл.51 от ЗЗДискр.

Не са извършени съществени нарушения на административно производствените правила, съставляващи отменителни основания. Изложени са фактическите и правни основания за издаването на акта, поради което формата му позволява ефективна съдебна проверка на материалната му законосъобразност. При издаването на решението са спазени специалните административнопроизводствени правила, установени в чл.50 - чл.70 от ЗЗДискр.

Компетентността на КЗД е уредена в разпоредбата на чл.47 от ЗЗДискр., където са регламентирани правомощията, с които разполага при решаването на визираните в същия текст въпроси, в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В случая решаващият състав с оглед правомощията по чл.47, т.10 от ЗЗДискр. е провел независимо проучване относно сочената дискриминация.

В изпълнение на чл.55 от ЗЗДискр. КЗД е реализирала предвидената в специалния закон процедура по проучване, като е изискала и приложила по преписката становищата на участниците в производството. Видно от проведеното проучване, органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти, при съблюдаване на формулираното в чл.9 от ЗЗДискр.

правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация. Съгласно чл.59, ал.3 от ЗЗДискр. на страните е предоставена възможност да се запознаят със събраните писмени доказателства и да изразят своето становище. Съобразно чл.60-63 от ЗЗДискр. е насрочено и проведено открито заседание, за което своевременно са призовавани страните, приемани са и са изслушвани техните становища и са събрани поисканите от тях доказателства.

С Обявление № 95-00-6416/13.11.2018г., относно провеждане на конкурса са посочени минималните, допълнителните и специфичните изисквания за заемане на длъжността „главен експерт“, за която е обявен конкурса. Едно от изискванията е професионален опит - 4 години и/или придобит III младши ранг. Разяснено е, че професионалният опит включва времето, през което служителят е извършвал дейност в област или области, които са свързани с функциите, определени в длъжностната характеристика за съответната длъжност. Във връзка с посоченото изискване в заявлението за участие в конкурса Т. А. А. посочил, че в периода от 02.2014г. до 20.11.2018г. е заемал длъжността „одитор“ в Сметна палата. Като доказателство за твърденията е представил копие на трудовата книжка, с която се установява, че от 03.02.2014г. до 01.03.2017г. е заемал длъжността „стажант-одитор“ и от 01.03.2017г. до 17.12.2018г. длъжността "одитор" в Сметната палата.

Служители на Сметната палата са директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена, одиторите и служителите от администрацията /чл.24 от Закона за сметната палата /ЗСП//. Съгласно чл.26, ал.1, т.1 и ал.2 от ЗСП за одитор на Сметната палата се назначава лице, което е с висше образование, с образователно-квалификационна степен "магистър" и с трудов или служебен стаж не по-малко от три години, а одиторските длъжности са: одитор, старши одитор първа степен, старши одитор втора степен и главен одитор.

За стажант-одитор се назначава лице с висше образование, с образователно-квалификационна степен "магистър", което е спечелило конкурс съгласно Правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата. Стажант-одиторът подпомага одитната дейност /чл.26, ал.3 от ЗСП/.

Съгласно чл.3 от Правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата /Правилника/ служителите в Сметната палата може да заемат следните длъжности: длъжности с ръководни функции, одиторски длъжности, които са одитор, старши одитор-първа степен, старши одитор-втора степен и главен одитор и експертни длъжности, които са: експерт, старши експерт и главен експерт и длъжността "стажант-одитор". Писмената част от конкурс за заемане на одиторска длъжност, се провежда под формата на тест и практически изпит, а писмената част от конкурс за заемане на длъжността "стажант-одитор", се провежда под формата на тест /чл.24, ал.5 и ал.6 от Правилника/.

Съгласно чл.20, ал.6 от ЗСП Сметната палата осъществява одитните си правомощия чрез одиторите. Стажант-одиторите подпомагат одитната дейност /чл.26, ал.3 от ЗСП/.

Според чл.31, ал.1 от ЗСП стажът на директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена, одиторите и служителите от администрацията на ръководни длъжности и експертни длъжности с ръководни функции, придобит на съответните длъжности в Сметната палата, се признава за служебен стаж по специалността при

кандидатстване за назначаване на длъжности, за които се изисква служебен стаж по специалността. Стажът на лицата с висше юридическо образование, придобит на длъжности в Сметната палата, се зачита за стаж по чл.164, ал.1 – 7 от Закона за съдебната власт и по чл.8, ал.1, т.3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност.

От изложеното следва, че "одитор" и "стажант-одитор" са две различни длъжности. Изискванията за заемане на двете длъжности, функциите и правомощията на лицата, които ги заемат са различни. Стажът на одиторите, придобит на съответните длъжности в Сметната палата, се признава за служебен стаж по специалността при кандидатстване за назначаване на длъжности, за които се изисква служебен стаж по специалността, а стажът на "стажант-одиторите" ако са с висше юридическо образование, придобит на длъжности в Сметната палата, се зачита за стаж по чл.164, ал.1 – 7 от Закона за съдебната власт и по чл.8, ал.1, т.3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност. Тоест стажът на "стажант-одиторите" придобит на съответните длъжности в Сметната палата, не се признава за служебен стаж по специалността при кандидатстване за назначаване на длъжности, за които се изисква служебен стаж по специалността.

За да постанови оспореното решение КЗД е приела, че придобитият стаж по специалността от Т. А. А. е в изискуемия размер и че този стаж представлява част от признак "лично положение". Съдът, позовавайки се на посочените разпоредби от ЗСП приема, че участникът в конкурса Т. А. не е отговарял на едно от изискванията, а именно за професионален опит, защото като "одитор" е имал стаж 1г., 9м., 17 дни, който стаж е по-малък от изискуемия /4 години/. Респ. Т. А. не е допуснат защото професионалния опит от заеманите длъжности не удовлетворява изискването за професионален опит – „най-малко 4 години“, а не поради личното положение на лицето.

За да е налице осъществен състав на нарушение на [ЗЗДискр.](#) трябва да е установено различно третиране на лицето, извършено съзнателно, при наличието на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, изразяваща се в признак от изброените по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. Не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на лицето. Необходимо е да се установи, че тази дискриминация е извършена съзнателно по някой от признаците, очертани в цитираната законова норма. В този смисъл в административното производство Т. А. не е установил факта, че е бил поставен в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица, намиращи се в сходно на негово положение. Защитеният признак "лично положение" няма еднозначно прието обективно съдържание. Затова се налага установяване и доказване във всеки конкретен случай на значим, обективен, същностен за личността белег, позволяващ да бъде прилаган еднакво и който отчита всестрания обхват на закона и абсолютната забрана за пряка дискриминация. В случая такъв не е налице.

При липса на защитен признак и пряка причинно следствена връзка между третирането и признака, КЗД неправилно е приела осъществена дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. по признак "лично положение".

Предвид липсата на установени нарушения, не е следвало на основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр. на министъра на околната среда и водите да се предписва предприемане на мерки, с които да се гарантира на всички участници, явяващи се в организираните от министерството конкурси равен достъп до участие в конкурсна програма.

По изложените съображения, съдът намира, че решението на КЗД е постановено при нарушаване на материалноправните норми, което води до незаконосъобразността му и следва да се отмени.

С оглед изхода на спора, на жалбоподателя следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100,00 лв.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 178/23.03.2022г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка №55/2019г.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация да заплати на министерство на околната среда и водите разноски в размер на 100,00 лв.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: